

## Oświadczenie złożone przez senatora Henryka Woźniaka na 51. posiedzeniu Senatu w dniu 26 marca 2010 r.

9 stycznia 2010 roku obchodziliśmy setną rocznicę urodzin syna ziemi śląskiej, śp. bpa Wilhelma Pluty – wielkiego polskiego patrioty, wybitnego kapłana i dobrego pasterza wielkich rzesz katolików, zwłaszcza naszej ziemi lubuskiej oraz całej północno-zachodniej Polski.

Sługa Boży bp Wilhelm Pluta urodził się 9 stycznia 1910 roku w Kochłowicach na Śląsku, w pobożnej górniczej rodzinie, jako jeden z ośmiorga dzieci. Wilhelm pragnął pójść w ślady ojca i zostać sztygarem w kopalni, lecz za namową matki związał swoją przyszłość ze stanem duchownym. Po ukończeniu Klasycznego Gimnazjum w Katowicach wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Śląskiej w Krakowie, a następnie kontynuował studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, które ukończył w 1935 roku. Święcenia kapłańskie otrzymał 24 czerwca 1934 roku w Katowicach z rąk biskupa Teofila Bromboszcza.

Pierwsze lata posługi kapłańskiej Wilhelm Pluta spędził jako nauczyciel w Bielsku, najpierw w miejscowym państwowym gimnazjum polskim, a następnie również w szkole powszechnej. Z powodu zamknięcia obu placówek przez władze niemieckie ks. Pluta został skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii św. Antoniego w Chorzowie. Po trzech latach, tj. w roku 1942, otrzymał stanowisko administratora parafii Leszczyny, a w 1945 roku – parafii Nowa Wieś-Wirek.

Po zakończeniu II wojny światowej ks. Pluta rozpoczął pracę w parafii w Koszęcinie, gdzie pełnił również funkcję administratora. W tym samym czasie kontynuował studia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, które ukończył z tytułem doktora teologii.

W 1948 roku biskup katowicki polecił ks. Plucie przeniesienie się do parafii św. Mikołaja w Lublińcu, a po trzech latach mianował go administratorem parafii św. Józefa w Katowicach-Załężu i jednocześnie rektorem Studium Pastoralnego dla Księży Neoprezbiterów.

4 lipca 1958 roku jako biskup tytularny został ustanowiony wikariuszem generalnym prymasa Polski dla ordynariatu gorzowskiego oraz decyzją papieża Piusa XII został mianowany biskupem ordynariatu gorzowskiego, otrzymując tytularną stolicę Leptis Magna. 7 września 1958 roku w gorzowskiej katedrze otrzymał konsekrację z rąk kardynała Stefana Wyszyńskiego. Stolica Apostolska 25 maja 1967 roku podniosła ordynariat gorzowski do rangi administracji apostolskiej podległej bezpośrednio Stolicy Świętej. Papież Paweł VI bullą „Episcoporum Poloniae coetus” z dnia 28 czerwca 1972 roku ustanowił na ziemiach zachodnich na gruncie apostolskiej administracji gorzowskiej nowe diecezje: obok gorzowskiej, również szczecińsko-kamieńską i koszalińsko-kołobrzeską. Ks. biskup Wilhelm Pluta został ordynariuszem diecezji gorzowskiej i po raz drugi 3 września 1972 roku odbył ingres do gorzowskiej katedry.

Ks. biskup Wilhelm Pluta dał się poznać jako aktywny uczestnik Soboru Watykańskiego II oraz VI sesji Synodu Biskupów, a przede wszystkim jako niestrudzony krzewiciel Słowa Bożego na ziemiach zachodnich. W 1966 roku z okazji milenium chrztu Polski był gospodarzem wielkich uroczystości religijno-patriotycznych w Gorzowie z udziałem kardynała S. Wyszyńskiego, arcybiskupa Karola Wojtyły oraz 50 biskupów. W pracy duszpasterskiej, a także w pracach Episkopatu Polski przedmiotem szczególnej troski bpa W. Pluty były problemy małżeństwa i rodziny. Wyjątkowo akcentował świętość rodziny oraz kapłaństwa. Biskup W. Pluta w swym dorobku ma 18 książek poświęconych zarówno rozważaniom teologicznym, jak i swoim doświadczeniom z odbudowywania Kościoła katolickiego na byłych ziemiach niemieckich.

Biskup Wilhelm Pluta zginął w wypadku samochodowym 22 stycznia 1986 roku, jadąc na spotkanie z księżmi w Słubicach. Pogrzb śp. ks. biskupa z udziałem prymasa Polski kard. Józefa Glempa, kardynałów, arcybiskupów i biskupów zgromadził tłumy wiernych pogrążonych w głębokim smutku. Biskup Wilhelm Pluta spoczął w grobowcu w kruchcie swojej ukochanej katedry. Wdzięczni wierni uczcili pamięć swojego pasterza bpa W. Pluty ufundowaniem u południowej nawy katedry spiżowego pomnika (dłuta prof. Cz. Dźwigaja). W 2002 roku rozpoczął się proces beatyfikacyjny śp. księdza biskupa Wilhelma Pluty.

Wysoko cenił osobistą, przyjazną więź z bpem W. Plutą Ojciec Święty Jan Paweł II, który w trakcie nabożeństwa na Górczynie w Gorzowie w dniu 2 czerwca 1997 r. powiedział pamiętne słowa: „Pragnę z wdzięcznością wspomnieć śp. księdza biskupa Wilhelma Plutę. On budował niejako fundamenty Kościoła gorzowskiego w czasach bardzo trudnych dla naszego kraju... On tu jest na pewno z nami. Biskupie Wilhelmie, dziękuję ci za to, co uczyniłeś dla Kościoła na naszej ziemi. Za twój trud, odwagę

i mądrość. Dziękuję ci za to, co uczyniłeś dla Kościoła w naszej Ojczyźnie”. Podczas prywatnej części swojej wizyty Jan Paweł II odwiedził gorzowską katedrę, modląc się przy grobie biskupa Wilhelma.

Pragnąc przypomnieć życie i dzieło śp. bpa W. Pluty, wystąpiłem tymi słowami do Sejmiku Województwa Lubuskiego: „Szanowny Panie Przewodniczący, uprzejmie proszę, iżby Pan Przewodniczący w swej roztropności zainspirował, drogi memu sercu Sejmik do ustanowienia 2010 r., w trybie par. 39 pkt 4 Statutu Sejmiku Województwa Lubuskiego, Rokiem Sługi Bożego bp. Wilhelma Pluty w Województwie Lubuskim. Dzisiaj, gdy w naszym województwie jest potrzeba wielkiej troski o świat wartości etycznych, o pielęgnowanie tak bardzo zagrożonych więzi rodzinnych, jest dobry czas na wspomnienie, w stulecie urodzin, życia i działalności śp. bpa Wilhelma Pluty, który z takim pietyzmem odnosił się do godności rodziny jako sacrum, który w tak nieugięty i zaangażowany sposób o nią walczył”.

Tak też się stało. Sejmik, inicjując nową tradycję, 21 grudnia ubiegłego roku ustanowił rok 2010 Rokiem Sługi Bożego bpa Wilhelma Pluty w Województwie Lubuskim. Postać śp. bpa W. Pluty jednoczy do dziś trzy biskupstwa dawnej gorzowskiej administracji apostolskiej, koszalińsko-kołobrzeskie, szczecińsko-kamieńskie i zielonogórsko-gorzowskie, do tego stopnia, że w 22 stycznia br. kapłani z tych diecezji przybyli z pielgrzymką do grobu swego dawnego pasterza w gorzowskiej katedrze, a w trakcie tej pielgrzymki biskupi ogłosili inaugurację Synodu Metropolitalnego Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej.

Pragnąc podzielić się tą radosną nowiną, kieruję niniejsze oświadczenie do pań i panów senatorów, którzy mieli szczęście spotkać na swej drodze śp. bpa Wilhelma Plutę.

Henryk M. Woźniak